

Iñaki Revesado

El secret de John Sayles

John Sayles és, tal vegada, el més interessant realitzador nord-americà d'aquests temps. Fent cinema d'esquena a Hollywood i a les grans productores, ha aconseguit i en canvi, que les seves pel·lícules siguin vistes i valorades més enllà de les fronteres del seu país, i que formi part del grup més destacat dels realitzadors independents nord-americans, juntament amb altres directors com Woody Allen, Robert Altman o Jim Jarmush. Tanmateix, contràriament al que fan aquests, que reforcen el seu prestigi i fan augmen-

arriba ara, segurament, aprofitant el fet de que Sayles ha començat a deixar d'esser un desconegut gràcies a l'èxit del seu darrer film, molt estimat en tots els festivals on ha estat exhibit, i tal vegada també, gràcies a la confiança que varen dipositar en ell els organitzadors del Festival de Sant Sebastià dedicant-li fa tres anys una retrospectiva del conjunt de la seva obra que li va obrir les pantalles de totes les filmoteques de l'Estat.

Aquesta seva penúltima creació és bastant insòlita dins la trajectòria de

aquell país, ni que la música robi protagonisme a allò que realment interessa, la meravellosa aventura dins la qual es veu ficada una nina d'uns 8 anys, i amb la qual aprofita per posar en dubte tot el sistema de vida que ha generat el progrés, que si bé ens ha donat moltes comoditats, ha permès que els éssers humans hagin abandonat les seves arrels, els seus pobles, cosa que les focs d'aquesta petita illa no estaven disposades a tolerar. La màgia es presenta de la mà del mite dels *selkies*, que són uns éssers amb una possible doble forma: humana i de foca. La introducció d'una *selkie* dins l'argument de la pel·lícula serveix per justificar tots els episodis fantàstics que es succeeixen i que aniran ficant la nina en un camí sense retorn que li permetrà descobrir el secret d'aquella illa abandonada pel seu pare i els seus padrins, i el secret, encara més important, de les focs que vivien a les platges de l'illa.

La descripció que ha fet Sayles dels personatges és molt acurada. Hi ha una sèrie de persones que comparteixen la vida de la nina que estan definides d'una manera quasi elemental, sense destorbar-se massa en complicacions psicològiques, deixant així tot el protagonisme a la nina que és la vertadera conductora de la història i que està magníficament interpretada per l'actriu Jeni Courtney. Magnífics també tots els secundaris que tornen a semblar -com en els altres films del director- persones reals, i no actors interpretant uns personatges.

The Secret of Roan Inish és, sens dubte, una de les millors adaptacions que hagi fet el cinema dels mites i llegendes que envolten l'Univers. ♦

tar l'interès de les seves obres amb actors de primera fila (Julia Roberts, Jonny Deep, Jodie Foster o Tim Robins ja han format part del repartiment d'alguna de les pel·lícules dels directors esmentats), Sayles ha aconseguit que el seu nom sigui respectat per sí mateix, per les seves històries (ell és a més de guionista dels seus films, autor de guions encarregats per altres directors com Joe Dante per a qui va crear el guió de *Piranya* i *Aullidos*) i la seva magistral direcció, sense necessitat de tenir el suport de membres del star-system.

The Secret of Roan Inish no és la seva darrera creació. Aquesta és una producció de l'any 1993 -més tard ha fet *Lone Star*, de la qual vàrem poder gaudir fa un parell de mesos- que ens

Sayles, que sempre ha desenvolupat històries realistes (tampoc un realisme desenfrenat com el de Ken Loach) on els actors semblaven moure's davant de la càmera d'una manera quotidiana, plens de veritat, com si més que esser personatges d'una història de ficció, fossin persones extretes de la vida real. Contràriament -ja deim- aquí ens proposa una aventura màgica, el relat d'una antiga llegenda irlandesa, que és (com totes les llegendes) increïble. Sayles ha sabut agafar la màgia de la història, embolicar amb ella tot el film i presentar-lo com si es tractés d'un conte d'aquells que ens contaven les padrines. S'agraeix que no s'hagi dedicat a fer una pel·lícula de paisatge (el paisatge és importatnt en el film però ha sabut no abusar-ne) com passa sovint en les pel·lícules ambientades en

Títol: The Secret of Roan Inish
(*El Secreto de la Isla de las Focas*).
Direcció, guió i muntatge: John Sayles.
Fotografia: Haskell Wexler.
Música: Mason Daring.
Intèrprets: Jeni Courtney, Richard Sheridan, Cillian Byrne, Mick Lally.